

Forstand, at man ikke vælger andre til Ministre end dem, der kunde komme godt ud af det med Folkethinget. Det ærede Medlem talte varmt om Skolelærernes Nød, og dersom det ærede Medlem ikke har anden Hensigt med sit Forslag end at afhjælpe den, saa haaber jeg, at han endnu i denne Samling skal faae Leilighed til at lægge sin Kjærlighed for Lærerne for Dagen, uden at han just behøver at knytte den til det berømte Forslag, som her foreligger. Jeg tror, at vi ere enige om at ønske, at der kan blive gjort Noget for Lærerne i det Hele. Folkethinget har i det Hele et saa ømt Hjerte, at det gjerne vil se al Nød afhjulpen, men jeg vil dog sige, at det Maastr, som man har lavet for dette Saar, tror jeg ikke er fabrikeret af en meget heldig Doktor (Munterhed). Dette er jo kun et midlertidigt Tilskud fra Statskassen til Skolefonden, for at denne deraf kan udrede en midlertidig Lønningsforbedring til Almueskolelærerne; men heri ligger der jo ikke nogen Garanti for, at det vil blive de lavest lønnede Lærere, som faae Noget deraf, og dersom de skulde have Noget, saa kunde de jo ogsaa faae det paa en anden Maade, nemlig direkte af Skolefonden, naar Skoleaadet bestemmer at komme Kommunen til Hjælp. Det ærede Medlem har ingen Oplysninger givet, ligesom han overhovedet ikke ansøger noget Motiv til sit Forslag. Det ærede Medlem har ikke givet Oplysning om, hvilke Skoleaad det er, han mener, der savne Gode til at hjælpe, hvor der er Trang tilstede, og til Trods for den anden Sætning i hans Forslag, saa er det dog ikke de trængende Almueskolelærere, som han kommer tilhjælp, men derimod de trængende Skolefond, og saaledes maa Forslaget selvfølgelig ogsaa forstaaes for at kunne være et nøjagtigt Udtryk for den Tanke, som Mindretallet i Finansudvalget fremsætter, thi Mindretallet tænker selvfølgelig slet ikke paa de fattige Skolelærere, men derimod paa de fattige Skolefond, som ikke ere i Stand til at yde de fattige Kommuner den Hjælp, de trænge til. Da nu imidlertid hverken det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerlev) eller det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) have bevist, at Aarhus Amts Skolefond trænge til Hjælp, saa forekommer det mig, at det endnu er for tidligt at give nogen Bevilling. Saaledes har jeg forstaaet Forklaringen, og saaledes maa den utvilsomt ogsaa forstaaes. Den høitærede Minister gaar jo frem paa en Bei, som paaskjønnes (Winther: Det har jeg jo ikke sagt.). Jo, den paaskjønnes. (Winther: Af hvem? Af Dem maaste, men ikke af mig. — Udbrydelse af Briz.) Ja, jeg skal komme tilbage til det ærede Medlems (Briz) Duet. Det ærede Medlem forsøger sig jo ofte i Duetter. Ministeren skal tage Bestemmelse om Pengenes Anvendelse, og jeg gaar ud fra, at den høitærede Minister er jo en besindig

og tænksom Mand, der nok veed, hvad han gjør. Den høitærede Minister har viist os Veien, han vil gaa, og han maa altsaa undersøge de 3000 Skolelærerembeder omkring i Landet og se, hvad der er at rette ved dem. Jeg gaar ud fra, at han har den lovlige Ret til at bruge den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgkreds (Singerlev) viiste ham for, og han maa altsaa, som sagt, først foretage en saadan Undersøgelse, og den vil ikke blive ganske let. Ministeren stiller altsaa flere Spørgsmaal til Skoleaadet, og nogle af disse besvares undvigende. Der kommer nye Forhandlinger, hvori man glemmergaar alt dette, og efter de Oplysninger, som Ministeren derved har faaet om Sagen, maa han da tage Bestemmelse om, hvorledes hele Skolepørgsmaalet skal ordnes. Efter at denne grundige Undersøgelse er foretaget i Ministeriet — man maa tilmed huske paa, at der savnes Kræfter til at faae Sagerne egede — saa skal man atter have Alterne overfendte til Skoleaadene for at undersøge, hvilke Kommuner der selv kan bære disse Udgifter. Den nye Bevillingsmyndighed, der saaledes er duffet op, Kirke- og Undervisningsministeren, har bestemt, at Kommunelasserne og Skolefondene skulle udrede — med eller mod deres Billie — saa og saa Meget. Men Skoleaadene holde ikke Møde hver Dag, det tager lang Tid, inden det kommer i Orden, og inden de faae disse Befalinger, derpaa indberettes, at saa og saa mange Kommuner kunne ikke billigvis udrede disse Tilleg, Skolefonden kan kun udrede en Del deraf. Nu kommer Efterretningen til Ministeren: De 100,000 Kroner ville vi saa gjerne have Del i. Men jeg antager, at disse Forberedelser ikke blot medtage hele denne Sommer, men mulig mange Sommer. Selv de Herrer, som ere saa forhippe paa at faae dette Forslag, kunne gjerne sige sig selv, at der er Intet spildt ved at lade denne Sommer hengaa til at foretage disse Forberedelser og saa se, hvormange Skoleaad der er her i Landet, som føle sig forpligtede til uden Dom at aabne Kommunekassen paa Befaling af Kultusministeren udover den allerede approberede Plan. Naar dette er foreliggende, saa kan jeg forstaa, at der i denne Krise er naaet til det Vendepunkt, hvor man kan fride ind. Men jeg er nu af den Anskuelse, at det er et meget væsentligt Moment for ikke at give nogen Bevilling i den Form, hvori den her foreligger — dersom man ikke sige, at jeg ikke vil hjælpe trængende Skolelærere, thi det er jeg meget villig til — nemlig det, at jeg ikke kan indrømme, at Ministeren administrativt ad den Bei kan fremkalde en Forbedring i Skolelærernes Løn. Vi vide vel, at Skoleanordningen af 1814 bestaar; men dens Lønningsbestemmelser have væsentligt Karakteren af at være forbigaaende, skjøndt den ganske viist har Normer for senere paakommende Tilfælde. Det hedder udtrykkelig, at Skoledistriktet skal inddeles i saa og